

ศึกษาข้อมูลอุบัติเหตุในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ปี 2538 ที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา

สุวรรณา หนูเพชร *

จากหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ที่ สธ. 0201/ว 754 ลงวันที่ 29 ธ.ค. 38 เรื่องวันหยุดชดเชยของทางราชการ ความว่า ข้อ 1. ให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 2 ก.ค. 17 เรื่องยกเลิกวันหยุดชดเชยของทางราชการและมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 19 ธ.ค. 32 เรื่อง การหยุดชดเชยวันหยุดราชการประจำปี และข้อ 3. ให้ถือเป็นหลักการว่า กรณีวันหยุดราชการประจำปีวันใดตรงกับวันหยุดราชการประจำสัปดาห์ ให้เลื่อนวันหยุดราชการประจำปีวันนั้นไปหยุดในวันทำงานถัดไป ดังนั้นต่อไปในวันหยุดราชการที่หยุดติดต่อกันหลายวัน อาจมีหลายครั้งในแต่ละปี ผู้เขียนมีความสนใจในเรื่องการเกิดอุบัติเหตุในช่วงวันหยุดราชการติดต่อกันหลายวัน จึงได้ทำการศึกษาข้อมูลอุบัติเหตุในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ปี 2538 จากสมุดทะเบียนลงรับผู้ป่วยอุบัติเหตุของกลุ่มงานอุบัติเหตุและนิติเวชวิทยา พบว่าวันหยุดสงกรานต์ตั้งแต่วันที่ 12 เม.ย. - 16 เม.ย. 38 มีผู้ป่วยได้รับอุบัติเหตุทั้งหมด 386 ราย

ในจำนวนนี้ รับบริการผู้ป่วยนอก 180 ราย ผู้ป่วยใน 193 รายและถึงแก่กรรม ณ จุดเกิดเหตุ 13 ราย อุบัติเหตุที่พบเป็นอุบัติเหตุจราจรทางบก จำนวน 269 ราย คิดเป็นร้อยละ 69.69 ยวดยานชนิดที่ประสบอุบัติเหตุส่วนใหญ่คือ จักรยานยนต์ จำนวน 186 ราย คิดเป็นร้อยละ 48.19

และทางฝ่ายสุขศึกษาประชาสัมพันธ์ งานพัฒนาพฤติกรรมโรคไม่ติดต่อ ได้ขึ้นเยี่ยมผู้ป่วยประสบอุบัติเหตุในช่วงวันหยุดสงกรานต์ระหว่างวันที่ 19-21 เมษายน 2538 จำนวน 63 ราย พบว่าในจำนวนที่เยี่ยมผู้ป่วย เป็นอุบัติเหตุจราจรทางบก จำนวน 57 ราย คิดเป็นร้อยละ 90.48 และในกลุ่มนี้ อุบัติเหตุจากจักรยานยนต์ จำนวน 51 ราย คิดเป็นร้อยละ 80.96 ซึ่งรายละเอียดของข้อมูลจะได้นำเสนอในลำดับต่อไป

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุจราจรทางบกในช่วงวันหยุดราชการติดต่อกันหลายวัน
2. เพื่อศึกษาชนิดของยานพาหนะที่ประสบเหตุ ในการเดินทาง
3. เพื่อทราบกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการกระจายและเผยแพร่ข้อมูล ในเรื่องการป้องกันอุบัติเหตุ
4. เพื่อนำข้อมูลไปวางแผนให้สุขศึกษาประชาสัมพันธ์ ในเรื่อง การป้องกันอุบัติเหตุ
5. เพื่อสร้างเครื่องมือ การเฝ้าระวังอุบัติเหตุด้านจราจรทางบก

* หัวหน้าฝ่ายสุขศึกษาประชาสัมพันธ์ โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา

การรวบรวมข้อมูล

ได้แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เก็บรวบรวมข้อมูลจากสมุดลงรับผู้ป่วยอุบัติเหตุของกลุ่มงานอุบัติเหตุและนิเวศวิทยา ประกอบด้วย จำนวนผู้ป่วยอุบัติเหตุฯ แต่ละวันจำนวนผู้ป่วยที่ได้รับการดูแลรักษาพยาบาลที่อยู่อาศัย เพศ กลุ่มอายุ ยานพาหนะที่ประสบอุบัติเหตุ

ส่วนที่ 2 รวบรวมจากใบรายงานการเยี่ยมผู้ป่วยของฝ่ายสุศึกษาประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วยวันเกิดเหตุ หอผู้ป่วยที่นอนพักรักษา เพศ กลุ่มอายุ ที่อยู่อาศัย อำเภอที่เกิดเหตุ สาเหตุที่ประสบอุบัติเหตุ และการได้รับการดูแลรักษาพยาบาล

วิเคราะห์และวิจารณ์ข้อมูล

จากการรวบรวมข้อมูลผู้ป่วยประสบอุบัติเหตุจราจรทางบก ในช่วงวันหยุดสงกรานต์ปี 2538 ระหว่างวันที่ 12 เม.ย. 38-16 เม.ย. 38 ในสมุดทะเบียนลงรับผู้ป่วยของกลุ่มงานอุบัติเหตุและนิเวศวิทยา พบว่า มีผู้ป่วยทั้งหมด 386 ราย ในจำนวนนี้เป็นผู้ป่วยนอก 180 ราย และผู้ป่วยต้องนอนพักรักษาในโรงพยาบาลฯ 193 ราย ถึงแก่กรรม ณ จุดเกิดเหตุ 13 ราย รายละเอียดที่สามารถรวบรวมได้จากทะเบียน มีจำนวนผู้ป่วยประสบอุบัติเหตุที่ได้รับการรักษาใน ร.พ.มหาราชนครราชสีมา ที่อยู่อาศัย เพศ กลุ่มอายุ และยานพาหนะที่เกิดอุบัติเหตุ เท่านั้น ซึ่งไม่สามารถศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่จะนำมาประกอบขบวนการเกิดอุบัติเหตุให้ครอบคลุมได้

ในช่วงวันหยุดตั้งแต่วันที่ 12 เม.ย. 38 - 16 เม.ย. 38 พบผู้ป่วยอุบัติเหตุมากที่สุด คือ วันที่ 12 เม.ย. 38 จำนวน 119 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.8 รองลงมาคือ รับผู้ป่วยอุบัติเหตุในวันที่ 13 เม.ย. 38 จำนวน 105 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.20 ส่วนในวันที่ 14, 15 และ 16 รับผู้ป่วยอุบัติเหตุจำนวน 55 ราย 52 ราย และ 55 ราย ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 14.3, 13.5 และ 14.3 ตามลำดับ เฉลี่ยแล้วรับผู้ป่วยอุบัติเหตุวันละประมาณ 74 ราย

ผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉินที่เข้ารับการดูแลรักษาพยาบาลทั้งหมด ส่วนใหญ่จะต้องนอนพักรักษาในโรงพยาบาล จำนวน 193 ราย คิดเป็นร้อยละ 50 สำหรับผู้ป่วยที่เข้ารับการดูแลรักษา ได้รับการปฐมพยาบาลและรับยาไปรับประทานต่อที่บ้าน มีจำนวน 180 ราย คิดเป็นร้อยละ 46.6 และมีเสียชีวิต ณ จุดเกิดเหตุ จำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.4 จะเห็นได้ว่าเมื่อเกิดอุบัติเหตุขึ้นแล้ว ล้วนนำมาซึ่งความสูญเสียในหลายๆ ด้านด้วยกัน ความสูญเสียต่างๆ เหล่านี้ ไม่สามารถตีค่าเป็นเงินได้ เพราะนอกเหนือจากทรัพย์สินที่ต้องสูญเสียจากอุบัติเหตุแล้ว ค่ารักษาพยาบาล ค่าเสียโอกาสในการทำมาหากิน ทั้งตัวผู้บาดเจ็บและญาติพี่น้อง ยังเป็นมูลค่ามหาศาลทีเดียว

สำหรับผู้ป่วยที่ประสบอุบัติเหตุอยู่ที่ไหนบ้าง พบว่าส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 278 ราย คิดเป็นร้อยละ 72.02 มาจากต่างจังหวัด จำนวน 98 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.4 และไม่ทราบที่อยู่จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.6 ในจำนวนผู้ป่วยอุบัติเหตุในเขตจังหวัดนครราชสีมา 278 ราย พบว่าส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง 97 ราย นอกนั้นอยู่อำเภอใกล้เคียง เช่น อ.ปักธงชัย อ.โนนไทย อ.โนนสูง อ.พิมาย อ.โชคชัย และอีกหลายอำเภอของ จ.นครราชสีมา ซึ่งพบทั้งหมด 18 อำเภอ

ผู้ป่วยอุบัติเหตุ ในช่วงนี้พบว่าส่วนใหญ่เป็นผู้ชายมีถึง 274 ราย คิดเป็นร้อยละ 71 สำหรับผู้หญิงพบ 112 ราย คิดเป็นร้อยละ 29 จะเห็นได้ว่า ผู้ประสบอุบัติเหตุพบผู้ชายมากกว่าผู้หญิงเกือบ 3 เท่า และกลุ่มอายุที่ประสบอุบัติเหตุ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ระหว่างอายุต่ำกว่า 35 ปี ลงมา จำนวน 338 ราย คิดเป็นร้อยละ 87.56 ในจำนวนนี้กลุ่มอายุที่บาดเจ็บจากอุบัติเหตุอยู่ระหว่างอายุต่ำกว่า 20 ปี พบ 169 ราย คิดเป็นร้อยละ 43.78 และกลุ่มอายุ 21 ปี ถึง 35 ปี พบ 169 ราย คิดเป็นร้อยละ 43.78

ในส่วนผู้ป่วยบาดเจ็บเพราะอุบัติเหตุจากยานยนต์ มีชนิดใดบ้างนั้นพบว่า ส่วนใหญ่เป็นรถจักรยานยนต์ พบ 186 ราย คิดเป็นร้อยละ 48.2 ส่วนจากรถยนต์ พบ 83 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.5 นอกนั้นเป็นอุบัติเหตุอื่นๆ พบจำนวน 101 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.2 และไม่ทราบสาเหตุมีอีก 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.1 จะเห็นได้ว่า อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นมากที่สุด คืออุบัติเหตุจากรถทางบกซึ่งพบทั้งหมด 269 ราย คิดเป็นร้อยละ 69.7 และอุบัติเหตุยานยนต์ที่พบมากส่วนใหญ่ คือ การขับซัดรถจักรยานยนต์ ซึ่งพบถึงร้อยละ 48.2

ในการศึกษาข้อมูลการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุ ในช่วงวันหยุดสงกรานต์ปี 2538 ครั้งนั้นนอกจากจะศึกษาจากสมุดทะเบียนอุบัติเหตุของกลุ่มงานอุบัติเหตุฯ แล้ว ทางฝ่ายสุขศึกษาประชาสัมพันธ์ ได้จัดเจ้าหน้าที่ขึ้นเยี่ยมใช้จำนวน 63 ราย เพื่อพูดคุยและให้คำปรึกษาแนะนำในเรื่องการปฏิบัติตัว และให้ความรู้เรื่องพระราชบัญญัติต่างๆ ในการขับขี่ยานยนต์ พอสรุปได้ดังนี้

ผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุที่เยี่ยมใช้ ได้รับการดูแลรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนครราชสีมา มีตั้งแต่ก่อนวันหยุด วันที่เข้านอนพักรักษาพบมากคือ วันที่ 12 เม.ย. 38 จำนวน 15 ราย วันที่ 14 เม.ย. 38 จำนวน 14 ราย วันที่ 13 เม.ย. 38 จำนวน 11 ราย นอกนั้นมีมากในวันที่ 15-ก่อนวันหยุด-วันที่ 16 และหลังวันหยุดจำนวน 9 ราย 8 ราย 4 ราย และ 2 รายตามลำดับ

และหอผู้ป่วยที่เยี่ยมใช้มีผู้ป่วยบาดเจ็บอุบัติเหตุ นอนพักรักษาพยาบาล ณ หอศัลยกรรมกระดูก จำนวน 48 ราย คิดเป็นร้อยละ 76.2 และหอศัลยกรรม จำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.8 ซึ่งการเตรียมรับผู้ป่วยอุบัติเหตุในช่วงวันหยุดยาวของศัลยกรรมกระดูกไว้พร้อมเพรียง ก็ไม่วายที่ต้องเจอศึกหนัก คือ สภาพผู้ป่วยมีจำนวนล้นเตียง ทำให้เป็นชุมชนที่แออัดไปด้วยผู้ป่วยและญาติ แพทย์พยาบาลและเจ้าหน้าที่ทุกคนของกลุ่มงานศัลยกรรมกระดูก ปฏิบัติงานหนักดูแลผู้ป่วยเหนื่อยไปตามๆ กัน

ในส่วนผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุที่เยี่ยมใช้ พบผู้ชาย จำนวน 48 รายคิดเป็นร้อยละ 76.2 และผู้หญิงจำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.8 เมื่อนำมาเปรียบเทียบระหว่างผู้ชายและผู้หญิง พบว่ามีผู้ชายมากกว่าผู้หญิงถึง 3 เท่า

สำหรับกลุ่มอายุพบว่ามีมากที่สุด คือ อายุต่ำกว่า 35 ปีลงมา จำนวน 53 ราย คิดเป็นร้อยละ 49.2 และกลุ่มอายุที่ต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.9 นอกนั้นมีอายุระหว่าง 36-45 ปี จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.5 และอายุมากกว่า 45 ปี จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.4

และส่วนใหญ่ผู้บาดเจ็บมีที่อยู่อาศัยในเขตจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 47 ราย คิดเป็นร้อยละ 74.6 และในจำนวนนี้อาศัยอยู่ในเขตอำเภอใกล้เคียง คือ อ.ปักธงชัย 10 ราย อ.เมือง 7 ราย อ.โชคชัย อ.โนนไทย แห่งละ 5 ราย อ.จักราช 4 ราย อ.พิมาย อ.เสิงสาง อ.ด่านขุนทด แห่งละ 3 ราย อ.ห้วยแถลง 2 ราย และ อ.บัวใหญ่ อ.โนนสูง อ.ชุมพวง อ.หนองบุญนา อ.ครบุรี แห่งละ 1 ราย สำหรับผู้บาดเจ็บมาจากต่างจังหวัดมีจำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.4

ในเรื่องจุดเกิดอุบัติเหตุที่ไต่บั้งนั้น ทีมงานเยี่ยมไข้ได้รวบรวมลงบันทึกเฉพาะ อำเภอที่เกิดอุบัติเหตุได้ซักถามรายละเอียด สถานที่ชัดเจนเพียงแต่ลงบันทึกเป็นอำเภอส่วนใหญ่จึงทำให้ไม่สามารถบอกจุดเกิดเหตุอุบัติเหตุบอได้ และผู้บาดเจ็บประสบเหตุ ในเขตจังหวัดนครราชสีมา พบหลายอำเภอด้วยกัน คือ อ.เมือง 10 ราย อ.ปักธงชัย 9 ราย อ.โนนไทย 5 ราย อ.ปากช่อง อ.พิมาย อ.ชุมพวง อ.ด่านขุนทด แห่งละ 3 ราย อ.วังน้ำเขียว อ.โชคชัย อ.ห้วยแถลง อ.หนองบุญนาก อ.จักราช อ.ครบุรี อ.สีคิ้ว แห่งละ 2 ราย และ อ.คง อ.โนนสูง แห่งละ 2 ราย และจุดเกิดเหตุต่างจังหวัด 11 ราย พบว่าเป็นของจังหวัดบุรีรัมย์ 8 ราย และจังหวัดชัยภูมิ 3 ราย

ผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุมีจากยานยนต์อะไรบ้าง พบว่าจากจักรยานยนต์ พบ 51 ราย คิดเป็นร้อยละ 81 และจากรถยนต์ จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 10 นอกนั้นเป็นอุบัติเหตุอื่นๆ จะเห็นได้ว่ากลุ่มผู้บาดเจ็บที่เยี่ยมไข้ส่วนใหญ่ เป็นอุบัติเหตุจากจราจรทั้งนั้นสำหรับรายละเอียดการเกิดอุบัติเหตุของแต่ละชนิด จะนำเสนอต่อไปคือ

อุบัติเหตุจากรถยนต์ จำนวน 6 ราย

1. นั่งด้านหลังรถปิคอัพถูกรถ 6 ล้อเฉี่ยว	= 1 ราย	2. รถชนกัน	= 1 ราย
3. รถแหกโค้ง	= 1 ราย	4. รถปิคอัพชนกับรถสิบล้อ	= 1 ราย
5. รถปิคอัพยางระเบิดชนกับรถตู้	= 1 ราย	6. เดินข้ามถนนรถยนต์ชน	= 1 ราย

อุบัติเหตุจากรถจักรยานยนต์ จำนวน 51 ราย

1. จักรยานยนต์ชนกันเอง	= 20 ราย	2. ชนกับรถยนต์	= 9 ราย
3. จักรยานยนต์ล้มนั่งซ้อนท้าย	= 6 ราย	4. รถตกหลุม	= 5 ราย
5. ชนหลักกิโลเมตร	= 4 ราย	6. ชับแซงซ้ายรถสองแถวเฉี่ยว	= 3 ราย
7. ชนกับสามล้อเครื่อง	= 1 ราย	8. เครื่องยนต์ขัดข้องรถล้ม	= 1 ราย
9. ซ้อนท้าย 3 คนแหกโค้ง	= 1 ราย	10. แหกโค้ง	= 1 ราย

อุบัติเหตุอื่นๆ จำนวน 6 ราย

1. ตกแคร่	= 1 ราย	2. เมาสุราล้มใส่มีด	= 1 ราย
3. เมาสุราตกสะพาน	= 1 ราย	4. เมาสุราข้ามถนนชนเสาไฟ	= 1 ราย
5. ไม่ทราบสาเหตุ	= 2 ราย		

และการดูแลรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลของกลุ่มที่ศึกษา คือได้รับการผ่าตัด จำนวน 45 ราย คิดเป็นร้อยละ 71.4 ไม่ผ่าตัดจำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.9 การดูแลรักษาพยาบาลอื่นๆ อีก 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.7 และในกลุ่มที่ต้องผ่าตัด 45 ราย เนื่องจาก

1. ขาหัก จำนวน	19 ราย	2. แขนหัก จำนวน	9 ราย
3. กระดูกหัก จำนวน	7 ราย	4. ซี่โครงหัก จำนวน	2 ราย
5. ตามหลักที่หัวเข้า จำนวน	2 ราย	6. หลังหัก จำนวน	2 ราย
9. กรามหัก จำนวน	1 ราย	10. ท่อน้ำดีแตก จำนวน	1 ราย

และกลุ่มที่ไม่ผ่าตัด จำนวน 10 ราย เนื่องจาก

1. มีบาดแผลภายนอกร่างกาย	จำนวน 5 ราย	2. มีบาดแผลที่มีมือ	จำนวน 1 ราย
3. เข้าเคลื่อนใช้น้ำหนักดึงถ่วงให้เข้าที่	จำนวน 1 ราย	4. รอกการผ่าตัดใส่เหล็ก	จำนวน 1 ราย
5. มีเลือดออกในสมอง	จำนวน 1 ราย	6. สะโพกหัก	จำนวน 1 ราย

ส่วนกลุ่มที่ได้รับการดูแลรักษาพยาบาลอื่นๆ คือ

1. เข้าเฝือก	จำนวน 6 ราย
2. นอนพักนิ่งๆ	จำนวน 1 ราย
3. ไม่ทราบจะต้องผ่าตัดหรือไม่	จำนวน 1 ราย

สรุป

อุบัติเหตุที่พบในช่วงวันหยุดเทศกาลสงกรานต์ปี 2538 ระหว่างวันที่ 12 เม.ย. ถึง 16 เม.ย. ที่เข้ามารับบริการในโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา จำนวนทั้งหมด 386 ราย เป็นผู้ป่วยนอก 180 ราย และผู้ป่วยใน 193 ราย ถึงแก่กรรม ณ จุดเกิดเหตุ 13 ราย ในจำนวนนี้มีผู้ป่วยอุบัติเหตุมารับการบริการจำนวนมาก คือวันที่ 13 เม.ย. 38 จำนวน 105 ราย ซึ่งเฉลี่ยแล้วในช่วงระยะเวลา 5 วัน รับผู้ป่วยอุบัติเหตุเฉลี่ยวันละประมาณ 74 ราย และส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยที่อาศัยอยู่ในเขต จ.นครราชสีมา จำนวน 278 ราย มาจาก 18 อำเภอของ จ.นครราชสีมา (จากทั้งหมด 24 อำเภอ และ 3 กิ่ง) พบมากจากอำเภอเมือง จำนวน 97 ราย ในกลุ่มนี้เป็นผู้ชายมากกว่าผู้หญิงเกือบ 3 เท่า คือผู้ชาย จำนวน 274 ราย กลุ่มอายุที่พบมากที่สุดคืออยู่ในช่วง อายุต่ำกว่า 35 ปี จำนวน 338 ราย และในจำนวนนี้มีอายุต่ำกว่า 20 ปี พบ 169 ราย อายุระหว่าง 21 - 35 ปี พบ 169 ราย เช่นเดียวกัน ยานยนต์ที่เกิดอุบัติเหตุพบมากที่สุดคือ รถจักรยานยนต์ จำนวน 186 ราย จากการศึกษาข้อมูลครั้งนี้ ทางโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา รับผู้ป่วยอุบัติเหตุในช่วงวันหยุดเทศกาลสงกรานต์ปี 2538 เป็นอุบัติเหตุจราจรทางบกซึ่งพบทั้งหมด 269 ราย

สำหรับกลุ่มผู้ป่วยอุบัติเหตุที่นอนพักรักษาพยาบาลในโรงพยาบาล ซึ่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายสุขศึกษา ประชาสัมพันธ์ ได้ขึ้นเยี่ยมใช้จำนวน 63 ราย มีผู้ชายมากกว่าผู้หญิง 3 เท่า คือ ผู้ชายจำนวน 48 ราย และกลุ่มอายุระหว่าง 35 ปี ลงมาทั้งหมด 53 รายของผู้ป่วยอุบัติเหตุอยู่ในเขตจังหวัดนครราชสีมา ทั้งหมด 47 ราย มาจากอำเภอใกล้เคียงรวมแล้วได้ 14 อำเภอ สำหรับจุดเกิดเหตุที่พบมากบอกได้เพียงอำเภอเท่านั้น ปรากฏว่าพบจำนวนใกล้เคียงกันทั้งหมด 16 อำเภอ และยวดยานที่เกิดอุบัติเหตุมากที่สุดคือจักรยานยนต์ จำนวน 51 ราย

จากการศึกษาครั้งนี้เพื่อรวบรวมข้อมูลด้านอุบัติเหตุและนำไปวางแผนสุขศึกษาประชาสัมพันธ์ และจัดกิจกรรมรณรงค์ เรื่อง "การป้องกันอุบัติเหตุต่อไป" ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. อุบัติเหตุที่พบในช่วงวันหยุดยาว คือ อุบัติเหตุจราจรทางบก
2. ยานยนต์ที่เกิดอุบัติเหตุพบมากที่สุดคือ จักรยานยนต์
3. กลุ่มบุคคลที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุบัติเหตุที่พบมาก คือผู้ชายที่มีอายุอยู่ในกลุ่มวัยรุ่นและวัยแรงงาน

4. พฤติกรรมขับรถของผู้ป่วยอุบัติเหตุที่พบส่วนใหญ่ ขาดความตระหนักถึงความปลอดภัย ขาดความระมัดระวังในการขับขี่ ไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร คือ ขับรถเร็วทำให้แหกโค้ง/ชนกัน ขับรถแข่งซ้าย/แข่งทางโค้ง

5. สำหรับผู้ป่วยอุบัติเหตุอื่นๆ พบว่า เมาส์รา ขาดสติ ทำให้เกิดอุบัติเหตุได้หลายด้าน
6. เมื่อเกิดอุบัติเหตุแล้วพบว่า ผู้บาดเจ็บจำนวนประมาณร้อยละ 71.43 เป็นผู้บาดเจ็บสาหัส ต้องทำการผ่าตัด กระดูก - แขน - ขา- ซี่โครงหัก- ข้อมือ ข้อเท้า กระดูกสะบ้า กรามหัก ซึ่งจะต้องสูญเสียทรัพย์สิน ค่ารักษาพยาบาล ค่าเสียโอกาสในการทำมาหากิน ทั้งตัวผู้บาดเจ็บและญาติพี่น้อง เป็นมูลค่ามหาศาลทีเดียว เมื่อรวมทั้งประเทศแล้ว การสูญเสียจะเป็นมูลค่าทวีคูณขึ้นไป
7. การเกิดอุบัติเหตุสามารถเกิดขึ้นได้ทุกสถานที่ ถ้าทุกคนที่ขับขี่ยานพาหนะด้วยความประมาท และไม่ตระหนักถึงความปลอดภัย

ข้อเสนอแนะ

1. การรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาปัจจัยเสี่ยงของคนใช้รถใช้ถนนอย่างน้อยจะต้องรวบรวมอยู่ 3 ประการ คือ คน ถนน และยานยนต์ ปัจจัยทางด้านคนคือพฤติกรรมขับรถประกอบด้วย การสวมหมวกนิรภัยนั่งกบิด การขับรถกลางคืนเปิดไฟ/ไฟท้าย การแข่งไม่เลือกที่ การดื่มสุรา เวลาที่เกิดอุบัติเหตุ ส่วนปัจจัยถนนประกอบด้วย สภาพถนน/อุบัติเหตุ อุปกรณ์ อำนาจความสะดวก สัญญาณจราจร ป้ายเตือน การเผาหญ้า/ฟาง การปล่อยสัตว์เลี้ยงบริเวณไหล่ทาง สำหรับปัจจัยด้านยานยนต์ประกอบด้วย ประเภทยานยนต์ ส่วนประกอบเสริมความปลอดภัย การบำรุงรักษาเมื่อศึกษาปัจจัยเสี่ยงต่างๆ เหล่านี้จะได้้นำรวบรวมเป็นข้อมูล เพื่อวางแผนจัดกิจกรรมสุขศึกษาประชาสัมพันธ์ในการป้องกันอุบัติเหตุจราจรต่อไป

2. จัดกิจกรรมสุขศึกษาและประชาสัมพันธ์เรื่องการป้องกันอุบัติเหตุจราจรทางบกกับกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษา นักศึกษา ประชาชนทั่วไปและกลุ่มผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม โดยใช้วิธีการสุขศึกษาในด้านลึกและด้านกว้าง

- สุขศึกษาด้านกว้าง คือ การกระจายและเผยแพร่ ความรู้ เนื้อหาสาระในการประพฤติปฏิบัติ ที่ถูกต้องเหมาะสมให้สามารถป้องกันอุบัติเหตุ โดยผ่านกระบวนการสื่อสารทุกช่องทาง คือ เอกสาร แผ่นพับ โปสเตอร์ หนังสือพิมพ์ วิทยุ ทีวี ข่าวแจก จดหมายข่าวและจัดกิจกรรมรณรงค์กับกลุ่มเป้าหมาย

สำหรับสุขศึกษาด้านลึก คือ จัดกิจกรรมของกลุ่มบุคคลที่เสี่ยงต่อการก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้ รับรู้ปัญหาสาเหตุของปัญหาได้ร่วมปรึกษาหารือเรื่องปัญหา เรียนรู้ และวางแผนช่วยกันแก้ปัญหา ลดความรุนแรงลง รวมทั้งแสวงหาวิธีการป้องกัน เพื่อช่วยลดอุบัติเหตุบ้างไม่มากก็น้อย โดยการจัดอบรมกลุ่มเป้าหมายเพื่อผ่านกระบวนการเรียนรู้และขยายผลไปยังกลุ่มบุคคลเดียวกันต่อไป โดยมีเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

3. จากการศึกษาพบว่าอุบัติเหตุจราจรทางบกมีมากที่สุดดังนั้นการจัดกระบวนการเผยแพร่ความรู้เนื้อหาสาระเรื่องการป้องกันอุบัติเหตุควรประกอบด้วย

- 3.1 สภาพปัญหาและความสูญเสียจากการเกิดอุบัติเหตุเพื่อให้ทุกคนได้ตระหนักเรื่องความปลอดภัยรวมทั้งต้องช่วยกันป้องกันและลดอุบัติเหตุ

- 3.2 พระราชบัญญัติเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น พรบ. สวมหมวกกันน็อค พรบ. เข็มขัดนิรภัย

- 3.3 ข้อบังคับและเครื่องหมายจราจรบนทางหลวง

3.4 การขับชื้ออย่างปลอดภัย เพื่อตระหนักในเรื่องการป้องกันอุบัติเหตุไว้ล่วงหน้า
ซึ่งจะต้องเรียนเรื่อง

- การบังคับควบคุมรถได้อย่างชำนาญ
- การอ่านสภาพการจราจรได้อย่างถูกต้อง
- การตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและตัดสินใจได้รวดเร็ว
- ความระมัดระวังในการขับชื้อ/การไม่ยอมให้ความคิดวอกแวก
- การปฏิบัติตามกฎจราจรการใช้ถนน

4. นอกจากการเผยแพร่ความรู้/การให้ข้อมูลข่าวสารเรื่องอุบัติเหตุจราจรทางบกแล้ว ควร
จัดให้มีการเฝ้าระวังพฤติกรรมด้านอุบัติเหตุจราจรทางบก เพื่อศึกษาปัจจัยเสี่ยงของการเกิดอุบัติเหตุ
แล้วนำข้อมูลมาวางแผนในการดำเนินการให้สุศึกษาและประชาสัมพันธ์ได้ตรงเป้าหมายมากที่สุด

5. การดำเนินกิจกรรมเพื่อช่วยแก้ปัญหา/ลดอุบัติเหตุจราจรทางบก เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพ
และลิตินผลพร้อมด้วยการปฏิบัติการที่มีศักยภาพสูงสุด จะต้องมีการประสาน การวางแผน การจัดการ
ที่มี ประสิทธิภาพ ร่วมกันหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น สาธารณสุข มหาดไทย กลาโหม
ศึกษาธิการ ขนส่งจังหวัด คมนาคม องค์การเอกชน และสื่อสารมวลชนทุกแขนงฯลฯ เป็นต้น

6. มีศูนย์รวมการปฏิบัติการอยู่ที่จังหวัดและให้การสนับสนุนทุกด้าน

เอกสารอ้างอิง

1. เอกสารเผยแพร่ข้อมูลทางการแพทย์และสาธารณสุข "สถานการณ์ ฉบับอุบัติเหตุ ตอนที่ 1 และ
2 รวบรวมโดยนายแพทย์ไพบุลย์ สุริยะวงศ์ไพศาล ฉบับที่ 2 และ 3 : สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข
สุข , 2539
2. บริษัทสยามยามาฮ่าจำกัด "คู่มือขับชื้อปลอดภัย" แผนกรถแข่ง โทร. 2451415, 2457820-9 ต่อ
322
3. กระทรวงสาธารณสุข. "วันหยุดชดเชยของทางราชการ", หนังสือด่วนที่สุด ที่ นร.0215/ว 274
ลง. 27 ธันวาคม 2538.

อภินันทนาการ

จาก

บริษัท บริสตอล-ไมเยอร์ สควิปป์ (ประเทศไทย) จำกัด

42/2 ถนนบางนา-ตราด กม.4.5

พระโขนง กทม.10260

Ins. 3980155